

FISAE Newsletter

328
17.11.2023

Liebe Exlibrisfreunde

Zum 34. Mal hat das traditionelle Berliner Exlibris Treffen (BET) am 4. November stattgefunden und wie immer mit einer interessanten Ausstellung: Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik, die leider ohne den Künstler eröffnet wurde, der ja vor kurzem gestorben ist.

Der Sekretär der japanischen Exlibris Gesellschaft mit Verantwortung für überseeische Angelegenheiten, Masahito Sakamoto, berichtet über eine Ausstellung ukrainischer Künstler.

Dear friends of ex-libris

The traditional Berlin Exlibris Meeting (BET) took place for the 34th time on 4 November and, as always, featured an interesting exhibition: Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik, which unfortunately opened without the artist, who died recently.

The secretary of the Japanese Exlibris Society for Overseas Affairs, Masahito Sakamoto, reported on an exhibition of Ukrainian artists.

Chers amis de l'ex-libris

Pour la 34e fois, la traditionnelle rencontre berlinoise des ex-libris (BET) a eu lieu le 4 novembre et, comme toujours, avec une exposition intéressante : Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik, qui a malheureusement été inaugurée sans l'artiste, qui est décédé récemment.

Le secrétaire de la Société japonaise des ex-libris pour les affaires d'outre-mer, Masahito Sakamoto, nous parle d'une exposition d'artistes ukrainiens.

Cari amici di ex-libris

Il tradizionale Berlin Exlibris Meeting (BET) si è svolto per la 34a volta il 4 novembre e, come sempre, ha presentato un'interessante mostra: Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik, che purtroppo è stata inaugurata senza l'artista, recentemente scomparso.

Il segretario della Japanese Exlibris Society for Overseas Affairs, Masahito Sakamoto, ha parlato di una mostra di artisti ucraini.

Estimados amigos de ex-libris

El 4 de noviembre se celebró por trigésimo cuarta vez el tradicional Encuentro Exlibris de Berlín (BET), que, como siempre, contó con una interesante exposición: Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik, que lamentablemente se inauguró sin el artista, recientemente fallecido.

El secretario de la Sociedad Japonesa de Exlibris para Asuntos de Ultramar, Masahito Sakamoto, informó sobre una exposición de artistas ucranianos.

Drodzy przyjaciele ekslibrisu

Tradycyjne Berlińskie Spotkanie Exlibrisowe (BET) odbyło się po raz 34. w dniu 4 listopada i, jak zawsze, zawierało interesującą wystawę: Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik, która niestety została otwarta bez zmarłego niedawno artysty.

Sekretarz Japanese Exlibris Society for Overseas Affairs, Masahito Sakamoto, poinformował o wystawie ukraińskich artystów.

Дорогі друзі екслібрису!

Традиційна Берлінська зустріч екслібриса (BET) відбулася 4 листопада в 34-й раз і, як завжди, була представлена цікавою виставкою "Рольф Фляйшманн, екслібрис і графіка", яка, на жаль, відкрилася без художника, який нещодавно помер.

Секретар Японського товариства екслібрису у закордонних справах Масахіто Сакамото розповів про виставку українських художників.

Дорогие друзья экслибриса

Традиционная Берлинская встреча экслибриса (BET) прошла 4 ноября в 34-й раз и, как всегда, была представлена интересной выставкой: Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik, которая, к сожалению, открылась без художника, недавно скончавшегося.

Секретарь Японского общества экслибриса за рубежом Масахито Сакамото рассказал о выставке украинских художников.

亲爱的图书管理员朋友们

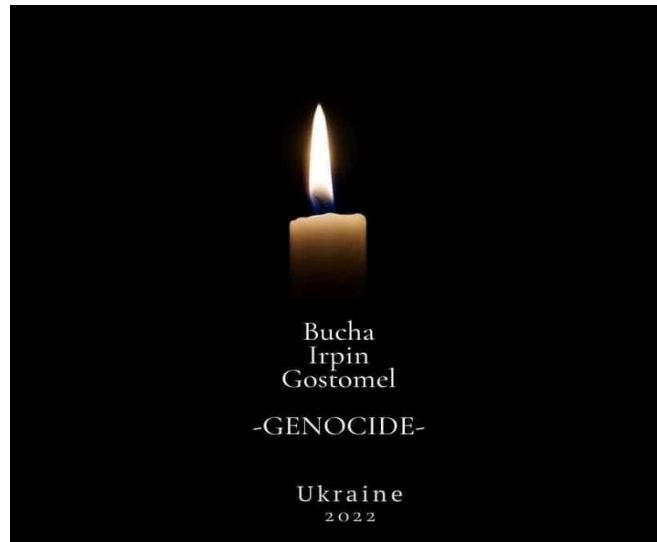
传统的柏林图书借阅会议（BET）于 11 月 4 日举行了第 34 次会议，一如既往地举办了一个有趣的展览：罗尔夫-弗莱施曼，图书借阅与旧书印刷（Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik）。

日本海外事务藏书协会秘书 Masahito Sakamoto 报告了乌克兰艺术家的展览情况。

エクス・ライブラスの皆様へ

伝統あるベルリン・エクスリブリス・ミーティング（BET）は11月4日に34回目を迎え、いつものように興味深い展覧会「Rolf Fleischmann, Exlibris und Gebrauchsgrafik」が開催されました。

日本エクスリブリス海外協会の坂本正人事務局長は、ウクライナのアーティストの展覧会について報告し

Mariana Myroshnychenko

Worldwide!!!

34. Berliner Exlibris-Treffen

Sonnabend, den 4. November 2023,
12.00 bis 19.00 Uhr im
RUDI-Nachbarschaftszentrum Berlin

Rolf Fleischmann -
ein Thüringer
Grafiker

Geöffnet
werktags von
10.00 bis 18.00 Uhr
Modersohnstraße 55,
10245 Berlin,
Telefon
030-292 96 03

4. November
bis
4. Dezember
2023

Dieses Treffen in Berlin wurde unter anderem darum gegründet, um vielen Sammlern und Künstlern vor allem aus der DDR die Möglichkeit zu geben, sich zu sehen, zu diskutieren, zu tauschen, weil viele von ihnen erst nach und nach die finanziellen Mittel hatten, Mitglied der Deutschen Exlibris Gesellschaft zu werden. Das Treffen war von Anfang an begleitet durch eine Ausstellung, die auch der Öffentlichkeit zugänglich war, und die damit die Kenntnis über das Exlibris verbreitete.

This meeting in Berlin was founded, among other things, to give many collectors and artists, especially from the GDR, the opportunity to meet, discuss and exchange, because many of them only gradually had the financial means to become members of the German Exlibris Society. From the very beginning, the meeting was accompanied by an exhibition that was also open to the public, thus spreading knowledge about ex-libris.

Cette rencontre à Berlin a été créée entre autres pour permettre à de nombreux collectionneurs et artistes, surtout de RDA, de se voir, de discuter, d'échanger, car beaucoup d'entre eux n'ont eu que peu à peu les moyens financiers de devenir membres de la Deutsche Exlibris Gesellschaft. Dès le début, la rencontre était accompagnée d'une exposition qui était également ouverte au public et qui diffusait ainsi la connaissance de l'ex-libris.

L'incontro di Berlino è nato, tra l'altro, per dare a molti collezionisti e artisti, soprattutto della DDR, l'opportunità di incontrarsi, discutere e scambiare, poiché molti di loro solo gradualmente hanno avuto i mezzi finanziari per diventare membri della German Exlibris Society. Fin dall'inizio, l'incontro è stato accompagnato da una mostra aperta anche al pubblico, diffondendo così la conoscenza degli ex-libris.

Este encuentro en Berlín se fundó, entre otras cosas, para dar a muchos coleccionistas y artistas, sobre todo de la RDA, la oportunidad de reunirse, debatir e intercambiar, ya que muchos de ellos sólo poco a poco disponían de medios económicos para hacerse miembros de la Sociedad Alemana de Exlibris. Desde el principio, el encuentro se acompañó de una exposición abierta también al público, difundiendo así el conocimiento de los ex libris.

Spotkanie w Berlinie powstało między innymi po to, aby dać wielu kolekcjonerom i artystom, zwłaszcza z NRD, możliwość spotkania, dyskusji i wymiany, ponieważ wielu z nich dopiero stopniowo miało środki finansowe, aby zostać członkami Niemieckiego Towarzystwa Ekslibrisu. Od samego początku spotkaniom towarzyszyła wystawa, która była również otwarta dla publiczności, rozpowszechniając w ten sposób wiedzę o ekslibrisie.

Ця зустріч у Берліні була заснована, серед іншого, для того, щоб дати можливість багатьом колекціонерам і художникам, особливо з НДР, зустрітися, подискутувати та обмінятися досвідом, адже багато з них лише поступово мали фінансові можливості стати членами Німецького товариства екслібрису. Від самого початку зустріч супроводжувалася виставкою, яка також була відкрита для публіки, таким чином поширюючи знання про екслібрис.

Эта встреча в Берлине была организована, в частности, для того, чтобы дать возможность многим коллекционерам и художникам, особенно из ГДР, встретиться, обсудить и обменяться мнениями, поскольку многие из них лишь постепенно обретали финансовые возможности стать членами Немецкого общества экслибриса. С самого начала встречи сопровождалась выставкой, которая также была открыта для публики, что способствовало распространению знаний об экслибрисе.

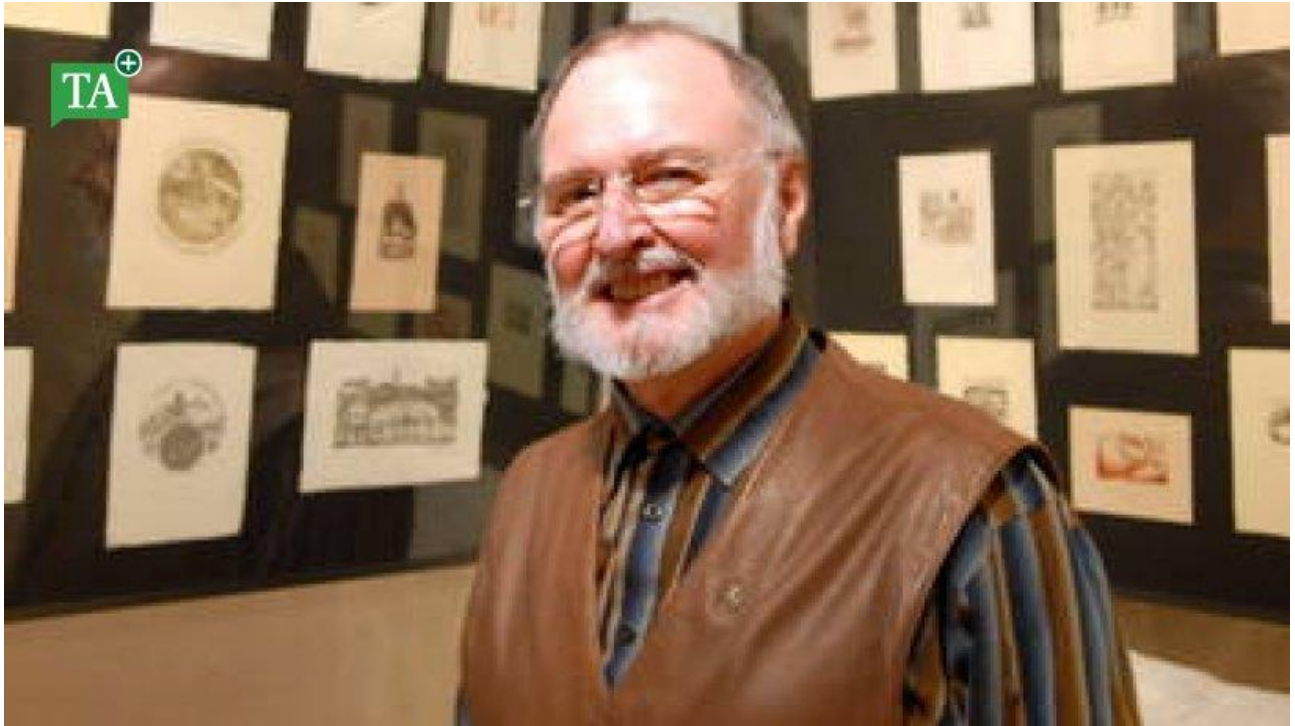
在柏林召开这次会议的目的之一，是让许多收藏家和艺术家，特别是来自民主德国的收藏家和艺术家，有机会见面、讨论和交流，因为他们中的许多人只是逐渐有了经济能力，才成为德国出土文献协会的会员。从一开始，会议就伴随着展览，展览也向公众开放，从而传播了有关图书出典的知识。

ベルリンでのこの会合は、特にドイツ民主共和国の多くのコレクターやアーティストに、出会い、議論し、交流する機会を与えるために設立された。当初から、この会合には展覧会が併設され、一般にも公開されたため、エクスリブリスに関する知識を広めることができた。

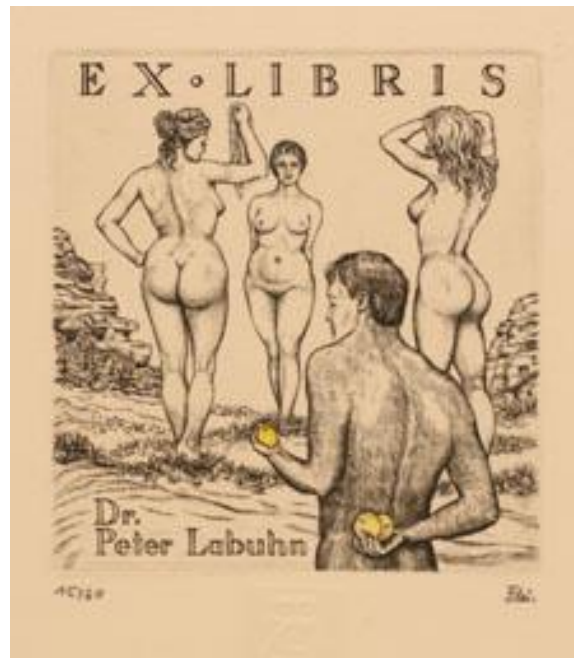
Photos Andreas Zekl, Wolfgang Fiedler, Sabiene & Friedrich Weinreich

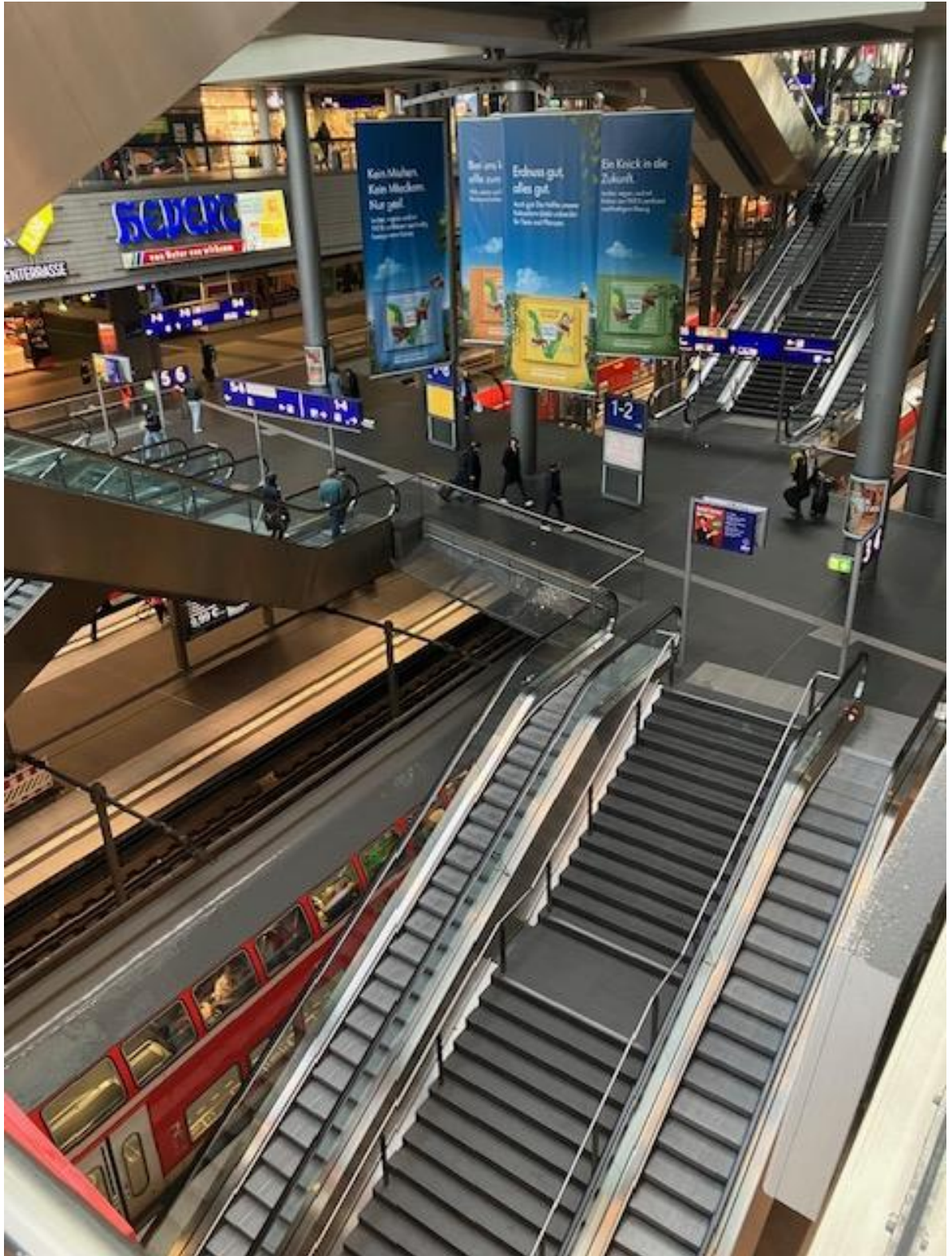
Rolf Fleischmann

Fecit Rolf Fleischmann

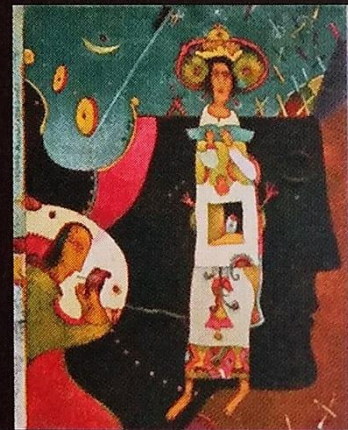
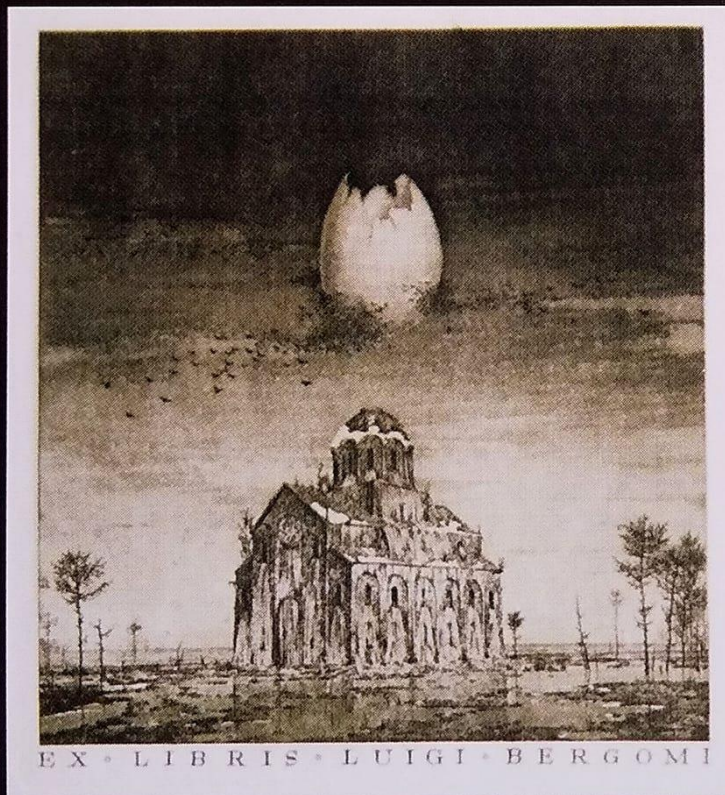
Fecit Rolf Fleischmann

Berlin Hauptbahnhof – Central Station

**ART IS
MY WEAPON**

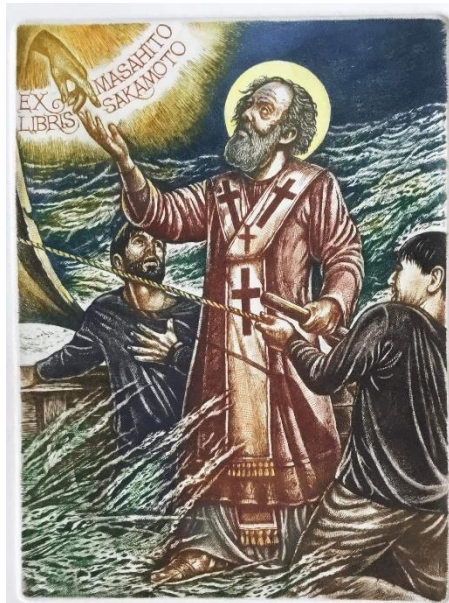
Introducing Ukrainian Artists in Japan by Masahito Sakamoto

The year 2023 has become a very meaningful one in that many Ukrainian exlibris were introduced in Japan. Articles about young printing artists were published in the newsletters of the Nippon Exlibris Association, introducing seven artists such as Mykhailo Drimaylo and Marie Plyatsko.

In July, exhibitions were held in Kamakura and Matsudo, suburbs of Tokyo, featuring the Ukrainian artists. The one in Kamakura was an exhibition organized by Daisuke Kanamori of Galerie Rlaue Reiter, a great collector of coat-of-arms and old German exlibris. He has been eager to help Ukrainian artists during their country's difficult time. He held exhibitions of Ukrainian exlibris in the previous year as well. The one in Matsudo was organized by the well-known printmaker Hiroaki Miyayama. Although it was a print exhibition rather than a bookplate exhibition, it featured many works by bookplate artists, including Konstantin Kalynovych and Roman Romanyshyn.

In August, with the cooperation of Daisuke Kanamori, I held an exhibition of works by more than twenty Ukrainian exlibris artists in Ginza, the central area of Tokyo. It was an occasion that introduced the largest number of Ukrainian artists and their works in Japan. Additionally, in October, there was a print exhibition in Obihiro, Hokkaido, the northern island of Japan. There, an exlibris drew special attention. It was the one that the artist, Sergey Kirnitsky had created at my request (see the image below). He even appeared remotely on a TV news program of NHK, a public broadcasting organization in Japan. It was a nice surprise to me.

The war may continue, but I sincerely hope that the situation will improve and that the artists can concentrate on their work peacefully.

*Sergey Kirnitsky, "Saint Nicholas Calming the Storm",
c4. c7., 120mm x 160mm, 2022.*

Ukrainische Künstler in Japan stellen sich vor
von Masahito Sakamoto

Das Jahr 2023 ist insofern von großer Bedeutung, als viele ukrainische Exlibris in Japan vorgestellt wurden. In den Newslettern der Nippon Exlibris Association wurden Artikel über junge Druck-

künstler veröffentlicht und sieben Künstler wie Mykhailo Drimaylo und Marie Plyatsko vorgestellt. Im Juli fanden in Kamakura und Matsudo, Vororten von Tokio, Ausstellungen mit den ukrainischen Künstlern statt. Die Ausstellung in Kamakura wurde von Daisuke Kanamori von der Galerie Rlaue Reiter organisiert, einem großen Sammler von Wappen und alten deutschen Exlibris. Er hat ukrainischen Künstlern in der schwierigen Zeit ihres Landes sehr geholfen. Auch im vergangenen Jahr veranstaltete er Ausstellungen ukrainischer Exlibris. Die Ausstellung in Matsudo wurde von dem bekannten Druckgrafiker Hiroaki Miyayama organisiert. Obwohl es sich eher um eine Druckgraphik- als um eine Exlibris-Ausstellung handelte, wurden viele Werke von Exlibris-Künstlern gezeigt, darunter Konstantin Kalynovych und Roman Romanynshyn.

Im August habe ich in Zusammenarbeit mit Daisuke Kanamori eine Ausstellung mit Werken von mehr als zwanzig ukrainischen Exlibris-Künstlern in Ginza, dem zentralen Stadtteil von Tokio, veranstaltet. Bei dieser Gelegenheit wurde die größte Anzahl ukrainischer Künstler und ihrer Werke in Japan vorgestellt. Außerdem fand im Oktober eine Druckgraphik-Ausstellung in Obihiro, Hokkaido, der nördlichen Insel Japans, statt. Dort erregte ein Exlibris besondere Aufmerksamkeit. Es handelte sich um das Exlibris, das der Künstler Sergey Kirnitsky auf meine Bitte hin angefertigt hatte (siehe Abbildung unten). Er erschien sogar aus der Ferne in einer TV-Nachrichtensendung der NHK, einer öffentlichen Rundfunkanstalt in Japan. Das war eine schöne Überraschung für mich.

Der Krieg mag weitergehen, aber ich hoffe aufrichtig, dass sich die Situation verbessert und die Künstler sich in Ruhe auf ihre Arbeit konzentrieren können.

Présentation d'artistes ukrainiens au Japon par Masahito Sakamoto

L'année 2023 est devenue très significative car de nombreux exlibris ukrainiens ont été présentés au Japon. Des articles sur de jeunes artistes imprimeurs ont été publiés dans les bulletins d'information de la Nippon Exlibris Association, présentant sept artistes tels que Mykhailo Drimaylo et Marie Plyatsko.

En juillet, des expositions ont été organisées à Kamakura et à Matsudo, dans la banlieue de Tokyo, pour présenter les artistes ukrainiens. L'exposition de Kamakura a été organisée par Daisuke Kanamori de la Galerie Rlaue Reiter, grand collectionneur de blasons et de vieux exlibris allemands. Il s'est empressé d'aider les artistes ukrainiens pendant la période difficile qu'a traversée leur pays. Il a également organisé des expositions d'exlibris ukrainiens l'année précédente. Celle de Matsudo était organisée par le célèbre graveur Hiroaki Miyayama. Bien qu'il s'agisse d'une exposition d'estampes plutôt que d'ex-libris, elle présentait de nombreuses œuvres d'artistes spécialisés dans les ex-libris, dont Konstantin Kalynovych et Roman Romanyshyn.

En août, avec la coopération de Daisuke Kanamori, j'ai organisé une exposition d'œuvres de plus de vingt artistes ukrainiens de l'exlibris à Ginza, le quartier central de Tokyo. Cette exposition a permis de présenter le plus grand nombre d'artistes ukrainiens et leurs œuvres au Japon. En outre, en octobre, une exposition d'estampes a eu lieu à Obihiro, Hokkaido, l'île septentrionale du Japon. Un exlibris y a attiré l'attention. Il s'agissait de celui que l'artiste Sergey Kirnitsky avait créé à ma demande (voir

l'image ci-dessous). Il est même apparu à distance dans un journal télévisé de NHK, un organisme public de radiodiffusion au Japon. Ce fut une belle surprise pour moi.

La guerre peut continuer, mais j'espère sincèrement que la situation s'améliorera et que les artistes pourront se concentrer sur leur travail en toute tranquillité.

在日ウクライナ人アーティストの紹介 坂本雅仁 著

2023 年は、日本で多くのウクライナのエキスリブリストが紹介された大変意義深い年となった。日本エキスリブリス協会のニュースレターに若手印刷アーティストの紹介記事が掲載され、ミハイロ・ドリマイロやマリー・プリャツコなど 7 人のアーティストが紹介された。

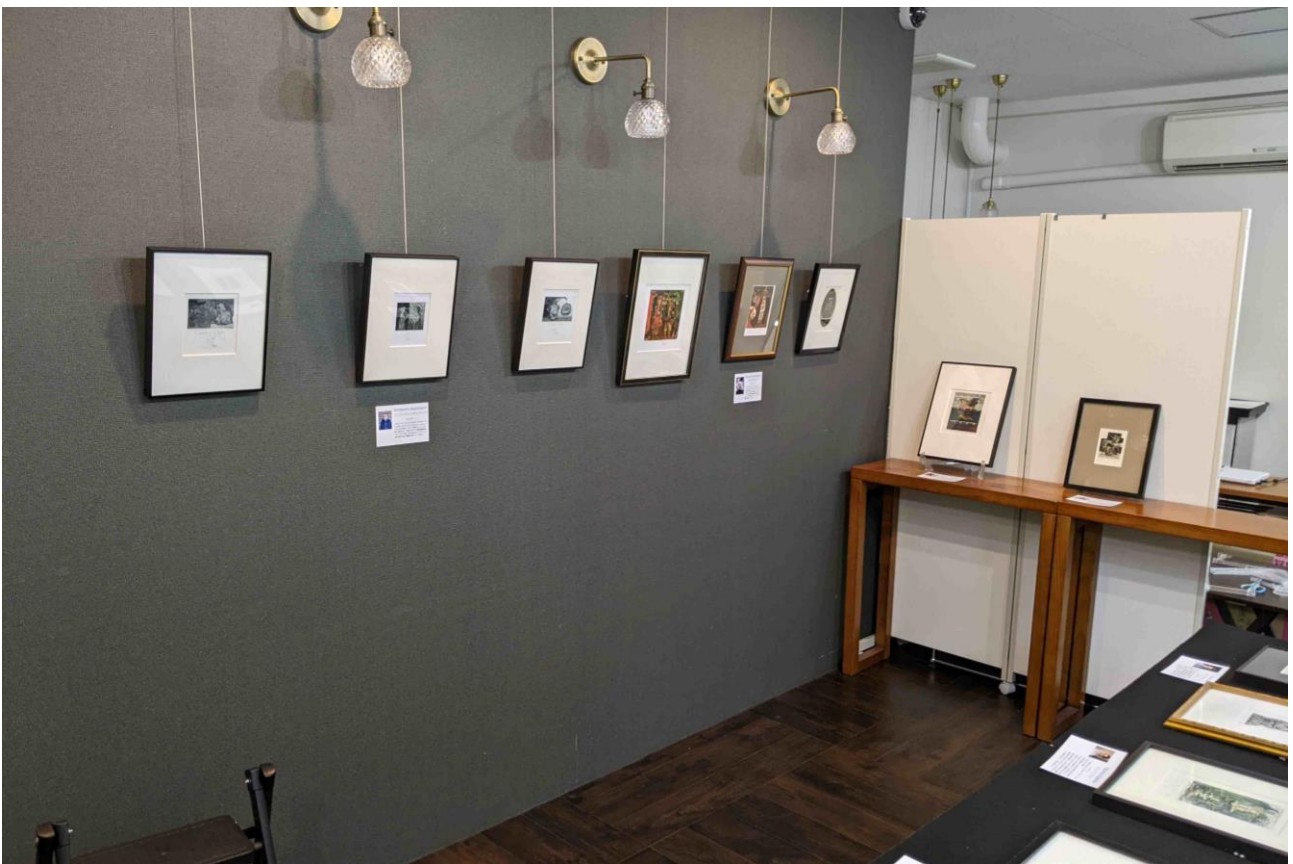
7 月には、東京近郊の鎌倉と松戸で、ウクライナの作家たちによる展覧会が開催された。鎌倉で開催されたのは、紋章や古いドイツの書物のコレクターであるギャルリー・ラウエ・ライターの金森大介氏が企画した展覧会である。彼はウクライナが困難な時期に、ウクライナのアーティストを熱心に支援してきた。昨年もウクライナのエキスリブリス展を開催した。松戸での展覧会は、著名な版画家、宮山博昭氏の企画によるものだった。書画展

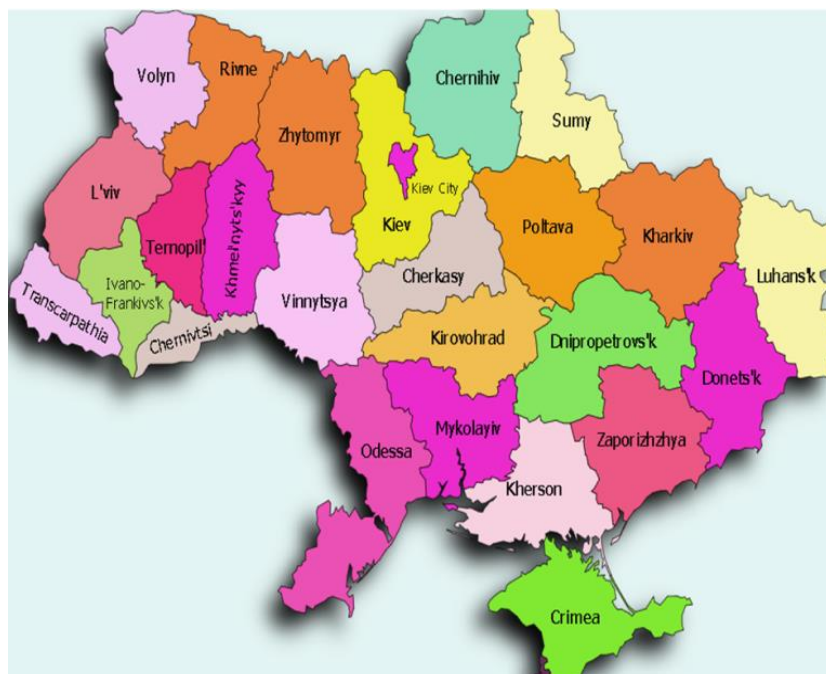
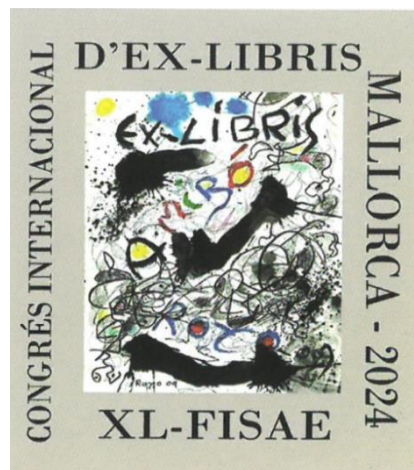
というよりは版画展であったが、コンスタンチン・カリノヴィッチやロマン・ロマネーションをはじめとする書画家の作品が数多く展示された。

8月、私は金森大介氏の協力を得て、東京の中心地である銀座でウクライナのエキスリブリスタ 20 数名の作品展を開催した。日本で最も多くのウクライナ人アーティストとその作品を紹介する機会となった。また、10月には北海道帯広市で版画展が開催された。そこで特別な注目を集めたのが、あるエキスリブリスだった。それは、セルゲイ・キルニツキーというアーティストが私の依頼で制作したものだった（下の画像参照）。彼は、日本の公共放送である NHK のテレビニュース番組にも遠隔出演した。うれしいサプライズだった。

戦争は続くかもしれないが、状況が改善され、アーティストたちが平和に仕事に専念できることを心から願っている。

Ukraine for ever

FISAE Newsletter

Klaus Rödel, Nordre Skanse 6, DK 9900 Frederikshavn,

☎ +45 2178 8992 – E-mail: klaus@roedel.dk

©
